

Овсюк Ніна Василівна
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування,
Національний авіаційний університет
Терещенко Євгеній Юрійович
студент,
Національний авіаційний університет

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-392-0-19>

ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА: АНАЛІТИЧНИЙ ПІДХІД

В умовах викликів сьогодення виникає нагальна потреба глибокого аналізу формування та використання прибутку підприємства, що є ключовим етапом фінансового управління, який відіграє важливу роль у стратегічному плануванні та досягненні фінансових цілей. Це питання вимагає глибокого дослідження різних аспектів фінансової діяльності підприємства, включаючи джерела прибутку, фактори, що впливають на його формування, та стратегії його оптимального використання. Аналіз цих аспектів дозволяє зрозуміти ефективність та стійкість фінансового стану підприємства, виявити можливості для оптимізації та покращення його фінансової продуктивності.

Поява прибутку безпосередньо пов'язана з появою категорії «витрати виробництва». Прибуток є показником, який характеризує виробничо-фінансову діяльність підприємства [1].

Перше, на що слід звернути увагу при аналізі формування прибутку, це його джерела. Підприємство отримує прибуток з різних джерел, які можуть включати:

- виручку від реалізації продукції, робіт або послуг;
- інвестиційні доходи, одержані від фінансових інструментів, акцій чи облігацій;

- операційні прибутки, які включають у себе доходи від основної діяльності підприємства, такі як виробництво, торгівля чи послуги.

Аналіз різних джерел прибутку допомагає зрозуміти, які сектори або напрямки діяльності приносять найбільші доходи підприємству, а також виявити можливості для розвитку та оптимізації.

На другому етапі аналізу слід розглянути фактори, які впливають на формування прибутку підприємства. Ці фактори можуть бути різноманітними і включати:

- економічну кон'юнктуру та стан ринку, які впливають на попит на товари чи послуги суб'єкта господарювання;
- рівень конкуренції на ринку, який має можливість визначати цінову політику та маржинальність прибутку;
- стратегії ціноутворення та маркетингові підходи, які використовуються для залучення клієнтів та збільшення обсягів продажів;
- витрати на виробництво та операційну діяльність, які можуть включати зарплати працівників, сировинні матеріали, витрати на маркетинг та рекламу.

Аналіз цих факторів дозволяє визначити основні чинники, що впливають на фінансовий результат підприємства та виявити можливості для оптимізації та управління.

На третьому етапі аналізу важливо розглянути стратегії використання прибутку підприємства. Ці стратегії можуть бути різними і включати:

- інвестування в розвиток бізнесу, яке може включати розширення виробничих потужностей, введення нових продуктів чи послуг на ринок, а також розвиток нових ринків збуту;
- виплати дивідендів акціонерам, які є одним із способів винагороди для власників підприємства;
- реінвестування прибутку в підприємство, що дозволяє збільшити капіталовкладення та покращити фінансову стійкість [2].

Аналіз цих стратегій допомагає визначити оптимальний спосіб використання прибутку для досягнення фінансових цілей та забезпечення стійкого розвитку підприємства.

Аналіз формування та використання прибутку підприємства є важливим етапом фінансового управління, який дозволяє зрозуміти ефективність та стійкість фінансового стану підприємства, виявити можливості для оптимізації та покращення. Аналіз різних аспектів формування та використання прибутку дозволяє зрозуміти, як підприємство може досягти успіху та стійкого розвитку в умовах сучасного ринкового середовища.

Література:

1. Проскура К. П. Шляхи удосконалення планування прибутку підприємства. *Економіка та управління підприємствами*. 2011. № 5. С. 115–121.
2. Зінченко О. А. Показники і критерії якості прибутку підприємства на етапі його використання. *Економіка та управління підприємствами*. 2011. № 7. С. 106–111.